

ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ЗА ПОВРЕМЕН МЕЃУНАРОДЕН ПРЕВОЗ НА ПАТНИЦИ СО АВТОБУС („ИНТЕРБУС - СПОГОДБА“)

Сл.Весник на Р.Македонија бр.10 од 26.01.2006 година

Член 1

Се ратификува Спогодбата за повремени меѓународен превоз на патници со автобус („ИНТЕРБУС - спогодба“) е отворена за потпишување во Брисел меѓу 14 април 2000 и 30 јуни 2001 година.

Член 2

Спогодбата во оригинал е составена на англиски, француски и на германски јазик, кои текстови се подеднакво автентични и се депонирани во архивите на Генералниот секретаријат на Советот на Европската унија. Спогодбата на англиски јазик и во превод на македонски јазик гласи:

Спогодба за повремени меѓународен превоз на патници со автобус (Интербус - спогодба)

ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ:

Имајќи ја предвид желбата да се унапреди развојот на меѓународниот превоз во Европа, а особено да се олесни организацијата и работењето на истиот,

Имајќи ја предвид желбата да се олесни туризмот и културната размена помеѓу договорните страни,

Каде што:

Спогодбата за меѓународен патен превоз на патници за повремени автобуски превози (АСОР), потпишана во Даблин на 26 мај 1982 година, не предвидува никаква можност за пристап на нови страни.

Искуството и либерализацијата постигнати со оваа спогодба треба да се задржат.

Пожелно е да се овозможи усогласена либерализација на одредени повремени меѓународни превози со автобус и транзитни операции на истите.

Пожелно е да се предвидат одредени усогласени правила на процедура за нелиберализирани повремени меѓународни превози, коишто сепак се предмет на дозвола.

Неопходно е да се овозможи висок степен на усогласување на техничките услови што се применуваат кај автобусите кои извршуваат повремени меѓународни превози помеѓу договорни страни за да се подобри

безбедноста на патиштата и заштитата на животната средина.

Неопходно е договорните страни да применуваат еднакви мерки што се однесуваат на работата на екипажите на автобусите кои се користат во меѓународен патен превоз.

Пожелно е да се овозможи усогласување на условите за пристап до структурата патен оператор за превоз на патници во патниот сообраќај.

Начелото на недискриминација врз основа на националност или на место на основање на транспортниот оператор и на местото на поаѓање и местото на пристигнување на автобусот, треба да се смета за основен услов кој се применува при овозможување на меѓународни транспортни услуги.

Неопходно е да се обезбедат еднакви обрасци за транспортните документи како што се контролниот документ за либерализирани повремени превози, како и дозволата и барањето за нелиберализираните превози со цел да се олеснат и да се поедностават процедурите за преглед.

Неопходно е да се обезбедат одредени усогласени мерки за спроведување на Спогодбата, особено што се однесува до контролните процедури, казните и заемното помагање.

Потребно е да се утврдат одредени процедури за пратење на Спогодбата, со цел да се обезбеди правилно спроведување и да се дозволи техничко прилагодување на анексите.

Спогодбата треба да биде отворена за пристап на идните членови на Европската конференција на министрите за транспорт и на одредени други европски држави,

ОДЛУЧИЈА да утврдат еднакви правила за повремениот меѓународен превоз на патници со автобус, и
СЕ ДОГОВОРИЈА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЕЛ I ОПСЕГ И ДЕФИНИЦИИ

Член 1 Опсег

1. Оваа спогодба се применува:

(а) за меѓународен патен превоз на патници, од која било националност, за повремени превози:

- помеѓу териториите на две договорни страни, или почнувајќи и завршувајќи на територијата на истата договорна страна и, доколку се укаже потреба за време на такви превози, во транзит низ територијата на друга договорна страна или низ територијата на држава која не е договорната страна,

- извршени од транспортни оператори кои се изнајмуваат или на кои им се плаќа, а се основани во некоја од договорните страни во согласност со тамошниот закон и кои поседуваат дозвола за вршење превоз на повремени меѓународни превози со автобус,

- користејќи автобуси регистрирани во договорната страна каде што транспортниот оператор е основан;

(б) за патувања на празни автобуси кои се однесуваат на овие превози.

2. Ниедна од одредбите на оваа спогодба не смее да се толкува како да дава можност за извршување национални повремени превози на територијата на една договорна страна од оператори основани во друга договорна страна.

3. Употребата на автобусите, конструирани за превоз на патници, го исклучува превозот на стока за комерцијални цели од опсегот на оваа спогодба.

4. Оваа спогодба не се однесува на повремените превози за сопствени потреби.

Член 2 Недискриминација

Договорните страни ќе се погрижат да биде применет принципот на недискриминација врз основа на националност или место на основање на транспортниот оператор и на местото на поаѓање и местото на пристигнување на автобусот, особено што се однесува до фискалните одредби утврдени во дел VI, како и контролата и казните утврдени во дел IX.

Член 3 Дефиниции

За целите на ова спогодба, се применуваат следниве дефиниции:

1. „автобуси“ се возила кои, врз основа на нивната конструкција и нивната опрема, одговараат за превоз на повеќе од девет лица, вклучувајќи го и возачот, а се наменети за таа цел;

2. „повремени меѓународни превози“ се превози помеѓу териториите на најмалку две договорни страни кои не потпаѓаат ниту под дефиницијата за редовни превози или специјални редовни превози, ниту под дефиницијата за превози со затворени врати. Таквите превози можат да се вршат зачестено до одредена мера, а со тоа да не престанат да бидат повремени превози;

3. „редовни превози“ се превози кои овозможуваат превоз на патници по утврден возен ред и определена релација според одредена зачестеност и по одредени правци, каде што патниците можат да се качуваат и симнуваат на претходно определени места за запирање. Редовните превози можат да подлежат на обврската да ги почитуваат претходно утврдените возни редови и ценовници;

4. „специјални редовни превози“ се превози, од кого и да се организирани, кои овозможуваат превоз на определени категории патници, исклучувајќи ги останатите патници, се додека таквите превози се извршуваат под условите наведени во точка 3. Специјалните редовни превози вклучуваат:

- превоз на патници од дома до работа и обратно,
- превоз на ученици и студенти до и од образовните институции.

Фактот што специјалниот редовен превоз може да се разликува според потребите на корисниците не влијае на неговата класификација како редовен превоз;

5. 1. „превози со затворени врати“ се превози каде што, со повторени

патувања во заминување и враќање, претходно формирани групи патници се превезуваат од одредено место на поаѓање до одредено место на пристигнување. Секоја група, која се состои од патници кои извршиле патување во заминување, се превезува назад до местото на поаѓање при подоцнежното патување со истиот транспортен оператор.

Под место на поаѓање и место на пристигнување се подразбира местото каде патувањето започнува и местото каде патувањето завршува, заедно со, за секој случај засебно, околината која ги опкружува во радиус од 50 километри;

2. во текот на превозите со затворени врати, за време на патувањето не смеат да се земаат или оставаат патници;

3. првото повратно патување и последното патување во заминување при низа наизменични превози се врши со празно возило;

4. сепак, на класификацијата на превозна операција како наизменичен превоз нема да влијае фактот што, со согласност од надлежните органи од договорната страна или страни за кои станува збор:

- патниците, и покрај одредбите од потстав 1, го вршат повратното патување со друга група или друг транспортен оператор,
- патниците, и покрај одредбите од потстав 2, попатно се земаат или се оставаат,
- првото патување во заминување и последното повратно патување во серијата превози со затворени врати, и покрај одредбите од потстав 3, се вршат со празно возило

6. „договорни страни“ се оние потписници што се согласиле да се обврзат со оваа спогодба и за кои оваа спогодба е во сила.

Оваа спогодба се применува на оние територии каде што се применува Договорот за основање на Европската заедница, и под услови утврдени во тој договор, и на БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, БУГАРИЈА, ХРВАТСКА, РЕПУБЛИКА ЧЕШКА, ЕСТОНИЈА, УНГАРИЈА, ЛАТВИЈА, ЛИТВАНИЈА, МОЛДАВИЈА, ПОЛСКА, РОМАНИЈА, СЛОВАЧКА, СЛОВЕНИЈА и на ТУРЦИЈА, бидејќи тие ја потпишале оваа спогодба;

7. „надлежни органи“ се оние органи што се назначени од земјите - членки на Заедницата и од другите договорни страни да ги извршуваат задачите утврдени во деловите V, VI, VII, VIII и IX од оваа спогодба;

8. „транзит“ го означува делот на превозната операција низ територијата на една договорна страна без да се земаат или да се оставаат патници.

ДЕЛ II

УСЛОВИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ТРАНСПОРТНИТЕ ОПЕРАТОРИ ЗА ПРЕВОЗ НА ПАТНИЦИ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 4

1. Договорните страни кои сеуште не го направиле тоа ќе применат одредби еднакви на оние утврдени со Директивата на Европската заедница спомнати во Анекс 1.

2. Што се однесува до условот за соодветна финансиска состојба спомнат во член 3 (3) од таа директива, договорните страни можат да употребат минимум расположливи основни средства и резервен капитал помали од износот утврден во точка (в) од наведениот став 3, до 1 јануари 2003 година или дури и до 1 јануари 2005 година, под услов во вториот случај да се донесе соодветна декларација во времето на ратификацијата на Спогодбата, без да се влијае на одредбите вклучени во Европската спогодба за основање на здружение помеѓу Европските заедници и нивните земји - членки и одредени договорни страни на оваа спогодба.

ДЕЛ III

ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ВОЗИЛА

Член 5

Автобусите што се користат за вршење повремени меѓународни превози опфатени со оваа спогодба ги исполнуваат техничките стандарди утврдени во Анекс 2.

ДЕЛ IV

ПРИСТАП ДО ПАЗАРОТ

Член 6

Либерализирани повремени превози

Следниве повремени превози се изземаат од дозвола на територијата на која било договорна страна, освен на онаа во која транспортниот оператор е основан:

1. патувања со затворени врати, односно превози при кои се користи ист автобус за превоз на иста група патници за време на целото патување и да ја врати до местото на поаѓање. Местото на поаѓање е на територијата на договорната страна во која е основан транспортниот оператор;
2. превози при кои патувањето во заминување се врши со полно возило возило а при вршење со празно возило. Местото на поаѓање е на територијата на договорната страна во која е основан транспортниот оператор;
3. превози при кои патувањето во заминување се врши со празно возило и сите патници се земаат од исто место ако е исполнет еден од следниве услови:
 - а. патниците сочинуваат групи, на територијата на држава која не е договорна страна или на некоја договорна страна освен онаа во која е основан транспортниот оператор или онаа од каде што се земаат патниците, формирани со договори за превоз направени пред нивното пристигнување на територијата на последната договорна страна. Патниците се превезуваат на територијата на договорната страна во која е основан транспортниот оператор;
 - б. патниците биле претходно донесени, од истиот транспортен оператор во услови предвидени под точка 2, на територијата на договорната страна,

од каде што повторно се земаат и се превезуваат на територијата на договорната страна во која е основан транспортниот оператор;

в. патниците биле поканети да патуваат на територијата на друга договорна страна, при што транспортните трошоци ги сноси лицето што ја издава поканата. Таквите патници мора да сочинуваат хомогена група, која не е формирана со цел да се изврши единствено тоа конкретно патување и која е донесена на територијата на договорната страна во која е основан транспортниот оператор.

Следното исто така се иззема од дозвола:

4. транзитни операции низ територијата на договорните страни во врска со повремени превози кои се изземени од дозвола;

5. празни автобуси кои се користат исклучиво за да заменат автобус кој е оштетен или расипан додека вршел меѓународен превоз опфатен со оваа спогодба.

За оние превози што ги обезбедуваат транспортни оператори основани во границите на Европската заедница, местата на поаѓање и/или местата на пристигнување може да бидат во која било земја - членка на Европската заедница, независно од тоа во која земја - членка е регистриран автобусот или во која земја - членка е основан транспортниот оператор.

Член 7

Нелиберализирани повремени превози

1. За повремени превози, освен оние што се спомнати во член 6, потребна е дозвола во согласност со член 15.

2. За оние превози што ги обезбедуваат транспортни оператори основани во границите на Европската заедница, местата на поаѓање и/или местата на пристигнување на превозите можат да бидат во која било земја - членка на Европската заедница, независно од тоа во која земја - членка е регистриран автобусот или во која земја - членка е основан транспортниот оператор.

ДЕЛ V

ОПШТЕСТВЕНИ ОДРЕДБИ

Член 8

Договорните страни од оваа спогодба кои се уште не го направиле тоа ќе пристапат кон Европската спогодба која се однесува на работата на екипажите на возилата што се користат за меѓународен превоз (АЕТР) од 1 јули 1970 година, онака како што е подоцна изменета, или ќе ги применат Регулативите (ЕЕЗ) бр. 3820/85 и (ЕЕЗ) бр. 3821/85 на Заедницата онака како што се пропишани при влегувањето во сила на оваа спогодба.

ДЕЛ VI ЦАРИНСКИ И ФИСКАЛНИ ОДРЕДБИ

Член 9

1. Автобусите што се користат за превозни операции во согласност со оваа спогодба се изземаат од сите даноци и такси за возила што се наплаќаат за користење или поседување возила, како и од сите посебни даноци или такси што се наплаќаат за превозни операции на територијата на другите договорни страни.

Автобусите не се изземат од плаќање на даноци и такси за моторно гориво, данок на додадена вредност за превозни услуги, патарини и од такси што се наплаќаат за користење на инфраструктура.

2. Договорните страни се грижат да не се наметнуваат во исто време патарини и која било друга форма на такси за користење на една иста патна делница.

Сепак, договорните страни можат исто така да наметнат патарини за инфраструктура каде што се наплаќаат такси за користењето мостови, тунели и планински премини.

3. Горивото за автобуси, кое се наоѓа во резервоарите за гориво инсталирани од производителот за таа цел, секако не повеќе од 600 литри, како и маслата за подмачкување кои се наоѓаат во автобусите со единствена цел да го овозможат нивното функционирање, се изземаат од увозни царини и од сите други даноци и плаќања наметнати во други договорни страни.

4. Заедничкиот комитет утврден во член 23 ќе направи список на даноците за патен превоз на патници со автобус кои се наплаќаат во секоја договорна страна. Овој список ќе ги наведе даноците кои потпаѓаат под одредбите од став 1, прв потстав, од овој член кои можат да се наплаќаат само во договорната страна каде што е регистрирано возилото. Овој список исто така ќе ги наведе даноците што потпаѓаат под одредбите од став 1, втор потстав, од овој член кои можат да се наплаќаат само во оние договорни страни кои не се договорната страна каде што е регистрирано возилото. Договорните страни кои заменуваат кој било данок од споменатите списоци со данок од ист или од друг вид го известуваат заедничкиот комитет за да ги направи потребните промени.

5. Резервните делови и алатите увезени за поправка на оштетен автобус при вршење меѓународен патен превоз се изземаат од сите царински давачки и од сите даноци и такси во времето кога се увезуваат на територијата на друга договорна страна под услови кои се утврдени во нејзините прописи што се однесуваат на привремен увоз на таква стока. Резервните делови што се заменети треба повторно да се извезат или да се уништат под надзор на надлежниот царински орган на другата договорна страна.

ДЕЛ VII КОНТРОЛНИ ДОКУМЕНТИ ЗА ПОВРЕМЕНИ ПРЕВОЗИ ИЗЗЕМЕНИ ОД ДОЗВОЛА

Член 10

Извршувањето на превозите спомнати во член 6 се врши со контролен документ издаден од надлежните органи или од која било агенција уредно овластена од страна на договорната страна во која е основан транспортниот оператор.

Член 11

1. Контролниот документ се состои од патни листови, во дупликат во книга од 25, кои можат да се одвојат. Контролниот документ во согласност со образецот прикажан во Анекс 3 од оваа спогодба.

2. Секоја книга и нејзините составни патни листови се означени со број. Патните листови исто така се нумерираат последователно, почнувајќи од 1 до 25.

3. Текстот на корицата од книгата и оној на патничките листови се печати на службениот јазик или на неколкуте службени јазици на договорната страна во која е основан транспортниот оператор.

Член 12

1. Книгата спомната во член 11 се изработува на име на транспортниот оператор; таа не може да се пренесе.

2. Горната копија од патничкиот товарен лист се задржува во автобусот за време на целото патување на кое се однесува.

3. Транспортниот оператор е одговорен патните листови да бидат уредно и точно пополнети.

Член 13

1. Патниот лист се пополнува во дупликат од страна на транспортниот оператор за секое патување, пред почетокот на патувањето.

2. За да ги обезбеди имињата на патниците, транспортниот оператор може да употреби претходно пополнет список на засебен лист, кој се прикачува кон патниот товарен лист. Печатот на транспортниот оператор или, таму каде што е соодветно, потписот на транспортниот оператор или тој на возачот на автобусот се става и на списокот и на патниот товарен лист.

3. За превозите кои вклучуваат патување во заминување со празно возило, спомнати во член 6(3), списокот на патниците може да се пополни како што е предвидено во став 2 во времето кога се земаат патниците.

Член 14

Надлежните органи од две или повеќе договорни страни можат да се договорат список на патници да не мора да се прави. Во тој случај, на контролниот документ мора да се назначи бројот на патниците.

Заедничкиот комитет утврден во член 23 се известува за овие договори.

ДЕЛ VIII ДОЗВОЛИ ЗА НЕЛИБЕРАЛИЗИРАНИ ПОВРЕМЕНИ ПРЕВОЗИ

Член 15

1. Дозволата за секој повремен превоз кој не е либерализиран во согласност со одредбите од член 6 се издава, во заеднички договор со надлежните органи на договорните страни каде што патниците се земаат или се оставаат, како и со надлежните органи на договорните страни низ кои се поминува во транзит.

Кога местото на поаѓање или местото на пристигнување се наоѓа во земја-членка на Европската заедница, транзитот низ другите земји-членки на Заедницата не подлежи на дозвола.

2. Дозволата се усогласува со образецот утврден во Анекс 5.

Член 16

Барање за дозвола

1. Барањето за дозвола се поднесува од страна на транспортниот оператор до надлежните органи на договорната страна на чија територија се наоѓа местото на поаѓање.

Барањата се усогласуваат со образецот утврден во Анекс 4.

2. Транспортните оператори го пополнуваат барањето и на него прикачуваат доказ дека барателот има дозвола да врши превоз на повремени меѓународни превози со автобус спомнати во член 1(1)(а), втора алинеја.

3. Надлежните органи на договорната страна на чија територија се наоѓа местото на поаѓање го разгледуваат барањето за дозвола за превозот за кој станува збор и, во случај на негово одобрување, го препраќаат до надлежните органи на договорната страна (страни) каде што се наоѓа местото на пристигнување, како и до надлежните органи на договорните страни низ кои се поминува во транзит.

4. Како исклучок од член 15(1), договорните страни низ чии територии се поминува во транзит можат да одлучат дека нивната согласност за превозите предвидени во овој дел веќе не е потребена. Во тој случај, Заедничкиот комитет утврден во член 23 се известува за таа одлука.

5. Надлежните органи на договорната страна (страни) чијашто согласност е побарана издаваат дозвола во рок од еден месец, без дискриминација во однос на националноста или местото на основање на транспортниот оператор.

Доколку овие органи не се согласуваат со условите за дозволата, ги известуваат надлежните органи на засегнатата договорна страна (страни) за релевантните причини.

Член 17

Надлежните органи на две или повеќе договорни страни можат да се договорот да ја поедностават процедурата за дозвола, образецот за барањето за дозволата и образецот на дозволата за повремени превози

кои се вршат помеѓу овие две договорни страни. Заедничкиот комитет утврден во член 23 се известува за тие договори.

ДЕЛ IX КОНТРОЛИ, КАЗНИ И ЗАЕМНА ПОМОШ

Член 18

Контролните документи спомнати во член 10 и дозволите спомнати во член 15 се носат во автобусот и се даваат на увид на барање на секој овластен службеник за контрола.

Член 19

Надлежните органи на договорната страна се грижат транспортните оператори да се придржуваат на одредбите од оваа спогодба.

Член 20

Преписот верен на оригиналот од дозволата за вршење на повремени меѓународни превози со автобус спомнати во член 1(1)(а), втора алинеја, се носи во автобусот и се дава на увид на барање на секој овластен службеник за контрола.

Заедничкиот комитет утврден во член 23 се известува за обрасците на таквиот документ издаден од надлежните органи на договорните страни.

Член 21

Надлежните органи на договорните страни утврдуваат систем на казни за прекршување на оваа спогодба. Така предвидените казни се делотворни, соодветни и обесхрабрувачки.

Член 22

1. Таму каде што се направени тешки и повторени прекршувања на прописите што се однесуваат на патниот превоз, особено на оние што се однесуваат на времето за возење и одмор и за безбедноста на патот, од страна на транспортни оператори од други земји, кои можат да доведат до одземање на дозволата за работење како оператор за патен превоз на патници, надлежните органи на договорната страна за која станува збор им ги доставува на надлежните органи на договорната страна во која е основан тој транспортен оператор сите информации кои ги поседуваат, а се однесуваат на тие прекршувања и казни кои им ги наметнале.

2. Надлежните органи на договорната страна на чијашто територија се случил тежок и повторен прекршок на прописите што се однесуваат на патниот превоз, особено на оние што се однесуваат на времето за возење и одмор и на безбедноста на патот, можат за одреден временски период да му забранат пристап на транспортниот оператор за кој станува збор на територијата на таа договорна страна.

Што се однесува до Европската заедница, надлежните органи на една земја - членка можат само привремено да забранат пристап на

територијата на таа земја - членка. Надлежните органи на договорната страна во која е основан транспортниот оператор и Заедничкиот комитет утврден во член 23 се известуваат за таквите мерки.

3. Таму каде што се направени тешки и повторени прекршоци на прописите што се однесуваат на патниот превоз, особено на оние што се однесуваат на времето за возење и одмор и на безбедноста на патот, од страна на транспортен оператор, надлежните органи на договорната страна во која е основан тој транспортен оператор преземаат соодветни мерки за да се избегне повторување на тие прекршоци; овие мерки можат да вклучуваат суспензија или повлекување на дозволата за работа како оператор за патен превоз на патници. Заедничкиот комитет утврден во член 23 се известува за таквите мерки.

4. Договорните страни го гарантираат правото на транспортниот оператор да се жали против изречените санкции.

ДЕЛ X ЗАЕДНИЧКИ КОМИТЕТ

Член 23

1. За да се олесни спроведувањето на оваа спогодба, се формира Заеднички комитет. Овој Комитет се состои од претставници на договорните страни.

2. Заедничкиот комитет за првпат се состанува во рок од шест месеци од влегувањето во сила на оваа спогодба.

3. Заедничкиот комитет донесува свој деловник за работа.

4. Заедничкиот комитет се состанува на барање од најмалку една договорна страна.

5. Заедничкиот комитет може да донесува одлуки само кога две третини од договорните страни, вклучувајќи ја и Европската заедница, се присутни на состаноците на Заедничкиот комитет.

6. Доколку од Заедничкиот комитет се бара да донесува одлуки, потребна е едногласност од присутните договорни страни. Во случај едногласноста да не може да се постигне, надлежните органи за кои станува збор, постапувајќи по барање на една или повеќе засегнати договорни страни, се состанува за консултации во период од шест недели.

Член 24

1. Заедничкиот комитет обезбедува правилното спроведување на оваа спогодба. Комитетот се известува за секоја мерка што е усвоена или треба да се усвои за да ги спроведе одредбите од оваа спогодба.

2. Заедничкиот комитет особено:

(а) врз основа на информациите обезбедени од договорните страни, изготвува список на надлежни органи на договорните страни одговорни за задачите спомнати во деловите V, VI, VII, VIII и IX од оваа спогодба;

(б) ги изменува или ги приспособува контролните документи и другите обрасци утврдени во анексите од оваа спогодба;

(в) ги изменува или ги приспособува анексите за техничките стандарди што се применуваат за автобуси, како и Анекс 1 кој се однесува на

условите што се однесуваат на операторите за патен превоз на патници спомнат во член 4, за да се инкорпорираат идните мерки кои се преземаат во рамките на Европската заедница.

(г) врз основа на информациите обезбедени од договорните страни, изготвува список, како информација, за сите царински давачки, даноци и такси спомнати во член 9(4) и (5);

(д) ги изменува или ги приспособува условите што се однесуваат на општествените одредби спомнати во член 8 за да се инкорпорираат идните мерки кои се преземаат во рамките на Европската заедница;

(ѓ) разрешува секаков спор кој може да произлезе за време на спроведувањето и толкувањето на оваа спогодба;

(е) препорачува понатамошни чекори кон либерализација на оние повремени превози кои се уште подлежат на дозвола.

3. Договорните страни преземаат мерки потребни за да се спроведат кои било одлуки донесени од Заедничкиот комитет во согласност со, таму каде што е потребно, нивните сопствени внатрешни процедури.

4. Доколку не може да се постигне договор за да се реши некој спор во согласност со став 2(ѓ) од овој член, договорните страни за кои станува збор можат да го достават случајот до арбитражна комисија. Секоја засегната договорна страна назначува арбитер. Самиот Заеднички комитет исто така назначува арбитер.

Одлуките на арбитрите се донесуваат со мнозинство гласови.

Договорните страни вклучени во некој спор ги преземаат потребните чекори за спроведување на одлуките на арбитрите.

ДЕЛ XI ОПШТИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 25 Билатерални спогодби

1. Одредбите од оваа спогодба ги заменуваат релевантните одредби од спогодбите склучени помеѓу договорни страни. Што се однесува до Европската заедница, оваа одредба се применува кај спогодби склучени меѓу која било земја - членка и договорна страна.

2. Договорните страни, освен Европската заедница, можат да се договорот да не го применуваат член 5 и Анекс 2 од оваа спогодба и да применуваат други технички стандарди за автобуси кои вршат повремени превози меѓу овие договорни страни, вклучувајќи и транзитни, низ нивните територии.

3. Без да е во спротивност со одредбите од член 6 од Анекс 2, одредбите од оваа спогодба ги заменуваат оние релевантни одредби од спогодбите склучени помеѓу земјите - членки на Европската заедница и други договорни страни.

Сепак, одредбите што дозволуваат изземање од дозвола кои се содржи во постојните билатерални спогодби меѓу земјите - членки на Европската заедница и други договорни страни за повремени превози спомнати во

член 7 можат да се задржат и да се обноват. Во тој случај, тие договорни страни веднаш го известуваат Заедничкиот комитет утврден во член 23.

Член 26

Потпишување

Оваа спогодба е отворена за потпишување во Брисел од 14 април 2000 година до 31 декември 2000 година, во Генералниот секретаријат на Советот на Европската унија, кој е во улога на депозитар на Спогодбата.

Член 27

Ратификација или одобрување и депозитар на Спогодбата

Оваа спогодба се одобрува или се ратификува од потписниците во согласност со нивните процедури. Инструментите за одобрување или ратификација се депонираат од договорните страни кај Генералниот секретаријат на Советот на Европската унија, кој ги известува сите други потписници.

Член 28

Влегување во сила

1. Оваа спогодба влегува во сила за договорните страни кои ја одобриле или ја ратификувале кога четири договорни страни, вклучувајќи ја и Европската заедница, ја одобриле или ја ратификувале на првиот ден од третиот месец по датумот на кој четвртиот инструмент на одобрување или ратификација е депониран или дури и на првиот ден од шестиот месец, во вториот случај под услов да се направи соодветна декларација во времето на ратификацијата на Спогодбата.

2. Оваа спогодба влегува во сила, за секоја договорна страна која ја одобрува или ја ратификува по влегувањето во сила предвидено во став 1, на првиот ден од третиот месец по датумот на кој договорната страна за која станува збор го депонирала својот инструмент за одобрување или ратификација.

Член 29

Времетраење на Спогодбата - Процена за функционирањето на Спогодбата

1. Оваа спогодба се склучува за период од пет години, сметајќи од датумот на нејзиното влегување во сила.

2. Времетраењето на оваа спогодба автоматски се продолжува за сукцесивни периоди од по пет години меѓу оние договорни страни кои не искажуваат желба да не направат така. Во вториот случај таа договорна страна, според член 31, го известува депозитарот за нејзината намера.

3. Пред крајот на секој период од пет години, Заедничкиот комитет го проценува функционирањето на оваа спогодба.

Член 30

Пристапување

1. По нејзиното влегување во сила, оваа спогодба се отвора за пристап на земји кои се полноправни членки на Европската конференција на министри за транспорт (СЕМТ). Во случај на пристапување кон оваа

спогодба од страна на земји кои се членки на Спогодбата за Европската економска зона, таа спогодба нема да се применува помеѓу договорните страни на Спогодбата за Европската економска зона.

2. Оваа спогодба исто така се отвора за пристапување на Републиката Сан Марино, Кнежевството Андора и Кнежевството Монако.

3. За секоја држава која пристапува кон оваа спогодба по влегувањето во сила предвидено во член 28, спогодбата влегува во сила на првиот ден од третиот месец по депонирањето на инструментот за пристапување на таа држава.

4. На секоја држава која пристапува кон оваа спогодба по влегувањето во сила утврдено во член 28, може да и се даде период од максимум три години за усвојување одредби еднакви на директивата (директивите) спомната (спомнати) во Анекс 1. Заедничкиот комитет се известува за сите тие усвоени мерки.

Член 31 **Откажување**

Секоја договорна страна може, од своја страна, да се откаже од оваа спогодба најавувајќи една година претходно со истовремено известување на другите договорни страни преку депозитарот на Спогодбата. Заедничкиот комитет исто така се известува за причините за откажување. Сепак, од Спогодбата не може да се откаже во текот на првите четири години по нејзиното влегување во сила, како што е предвидено со член 28. Доколку од Спогодбата се откаже една или повеќе од договорните страни и бројот на договорните страни падне под договорениот број за првичното влегување во сила како што е предвидено во член 28, Спогодбата останува во сила доколку Заедничкиот комитет, кој се состои од преостанатите договорни страни, не одлучи поинаку.

Член 32 **Укинување**

Една договорна страна која пристапила кон Европската унија престанува да се третира како договорна страна од датумот на тоа пристапување.

Член 33 **Анекси**

Анексите на оваа спогодба сочинуваат нејзин составен дел.

Член 34 **Јазици**

Оваа спогодба, составена на англиски, француски и на германски јазик, бидејќи овие текстови се автентични, се депонира во архивите на Генералниот секретаријат на Советот на Европската унија, кој предава заверена копија, верна на оригиналот, до секоја од договорните страни.

Секоја договорна страна обезбедува правилен превод на оваа спогодба на својот службен јазик или службени јазици. Копија од овој превод се депонира во архивите на Генералниот секретаријат на Советот на Европската унија.

Копија од сите преводи на Спогодбата и на анексите се испраќа од страна на депозитарот до сите договорни страни.

КАКО СВЕДОШТВО ЗА ОВА, долупотпишаните полномошници ја потпишаа оваа спогодба.

Отворена за потпишување во Брисел помеѓу 14 април 2000 година и 30 јуни 2001 година

За Европската заедница

За Босна и Херцеговина

За Република Бугарија

За Република Хрватска

За Република Чешка

За Република Естонија

За Република Унгарија

За Република Латвија

За Република Литванија

За Република Молдавија

За Република Полска

За Романија

За Република Словачка

За Република Словенија

За Република Турција